

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön. — ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok,
gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi
körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. — Egy példány 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: **BETEGH PÁL** LAPTULAJDONOS
FŐMUNKATÁRS: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos utca 15. szám, I. hova a
kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Apróhirdetések szavankint
4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint
Nyílt-tér sora I K. — M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10.489. sz.

Székelymentési akció.

VIII.

Az állam a székelység jóvedelmének fokozására több rendbeli intézkedéssel tett kísérletet — a kirendeltség útján.

1. Több vidéken fajbaromfiakat osztott ki ingyen adományképen. Egy pár helyen baromfitelep is létesített.

2. A lóanyag javítására állami telepekről már korábban fajméneket rendelt ki a Székelyföld különböző vidékeire, majd a magyar és svájcer fajta szarvasmarhák termesztését stb. vételte gyakorlatba.

3. Tejelő teheneket osztottak ki gazdák között hitelre 3 évi árvisszafizetés kötelezettsége mellett.

4. Itt-ott olcsó vetőmagokról és takarmány-magról gondoskodott. Néhol kísérletezésre kisebb mennyiségben ingyen is kaptak a gazdák ilyet.

5. Nehány iparosnak gépeket adtak.

6. Kosárfonás s más házi ipari téli ánfolyam is volt már több helyen rendezve.

7. Gazdasági előadások is több ízben tartottak állam költségen.

8. Szegényebb pénzügyi viszonyok között élő községek kontójára apaállatokat vásárolt a kirendeltség a vételárnak részletmegfizetése mellett.

9. Gyümölcsfa-oltványt is osztott szét a kirendeltség néhány ezret.

10. Utóbbi időben néhányan méhcsaládokat is kaptak.

Foglalkozzunk mindenképp a legutolsó ponttal. A kisebb gazdákat ez bizonyára legjobban fogja érdekelni. Régen megvan írva, hogy a méhecske a szegény ember arató gépe lehetne. A Székelyföldön épen igen. Aki méheket tart s helyesen tudja gondozni kaptárakban: a határról még egy szép jóvedelmet vonhat le. A méhecske az egyetlen házi állat, mely a saját élelmét is beszerzi s e mellett a gazdának is képes orvosolni anyagi sebeit. A Székelyföld méze finom, zamatos, felségesen ízletes. Bőven is ontja a Székelyföld. De csak rövid ideig tart itt a mézelő-nyár s a hosszú nyaru, melegebb vidékeken szerzett méhészeti ismeretekkel itt boldogulni nem lehet. „Más berekben másképp szól az ének”. Más, ide illő szakismeretek meghonosítására van itt szükség. A naponként hirtelen többször változó hét tél és hét nyaras tavaszi napok is arra kényszerítik a székely méhészt, hogy a kaptárt, a méhcsaládokat nagyon ritkán bontogassa ki. Az égalj, az időjárás e forgandósága épen előnyére van a székely méhészetnek. Kevesebb munkával érhető eredmény s 8—10 méhcsaládot bármely kisgazda tarthatna. Jobb kevesebbet, de jól tartani. — Megtanulni a Székelyföldön beálló méhészkedési rendszert épen nem nagy mesterség, csak alkalom legyen a tanulásra. Az én szülőim és sokan mások, Udvarhelymegyében mindig tartottak méhecskét, de csak vesszőkásban. Ősszel aztán lefűstölték kénnel s megszűnt

létezni a tőke. Ma csak a fölösleg mézet vesszük el a méhcsaládotól, de ez a fölösleg általában jóval több, mint a mennyit lefűstöléssel egy méhcsalád adott, azon kívül a mostani méz teljesen mentes idegen anyagoktól s épen azért, mint táplálék nagyban értékessé vált. Egy méhcsalád átlag behoz 10 koronát, kettős rendszerrel 20 koronát is ad. Némely gazdag mézharmatos nyáron többet is — csak az égaljnak s növényzetnek megfelelő méhészeti ismeret meglegyen. Ebből látható, hogy a kirendeltség a székely nép szive körül s életérdeke körül tapogatózik, midőn a méhészetre is gondolt. Egyik legszebb jóvedelmi forrás nyitható ezzel a székely nép számára. Tapasztalom. A nép is fölismerte ennek nagy jelentőségét. Van példa, ami lelkesítse.

Egyetlen székelymentő eszközért sem ment annyi kérelem a Székelyföld vármegyéből, mint épen a méhészet föllendítésének érdekében. Azt kéri valamennyi a nm. földmivelésügyi miniszter urtól, hogy a Székelyföldet önálló méhészeti kerületté tegye. E nélkül alig is érhető el az általános áldásos eredmény. Már pedig erre szükség van. Nagyon mélyen üres a székely gazda tarisnyája, hamar kell oda tenni, a honnan lehet.

Ennél az egy kérdésnél, úgy látszik, nem enged a székelység. Mint értesülünk, még gróf Tisza István miniszterelnök önméltóságához is ment kérés ez ügyben s

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

Állatvédelem a nevelés szolgálatában.

Irta: Fülel Sz. Lajos.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája.

Állatvédő-egyesület ma már minden művelt államban van. Ezeknek az egyesületeknek létjogát a közszükség adja meg. Szükséges ugyanis egyáltalán, hogy a magán és állami érdekek szolgálatában álló, milliókat érő állatállomány kellő gondozását, védelmét biztosítsuk; másfelől maga a humanizmus követeli, hogy a nagytermészetnek, fizikailag is hozzánk legközelebb álló, érző, járnokra közremunkáló lényeit, megbecsüljük. Az ember a föld királya. A teremtés összesége alája van rendelve. Az ésszel és lélekkel bíró embert ez a fönséges helyzete is kötelezi, hogy még az anyagi érdektől eltekintve is, védelmet, igazságot, jólétet nyújtson alattvalóinak.

Az állatvédelem tehát fontos tényezője közéletünknek. Bőséges anyagot nyújt különböző kérdések megvitatásához. Jelenleg egy téma ragadja meg figyelmemet: az állatvédelem a nevelés szolgálatában.

Az ember testből és lélekből áll. Ennélfogva fizikai és szellemi életműködés nyilvánul meg benne. Az állatvédelem főképp szellemi életünkre gyakorol befolyást. Így tehát az értelemre, mely ismerni ohajt, és a szívre, mely érezni van hivatva, kell figyelmünket irányítani.

Ami bennünk jó vagy rossz lehet, az mind érzelmeinkkel van kapcsolatban. Ezért oly fontos dolog a szív képzése. Értelmi működésünknek ugyiszólva a szív adja meg a szint, az életet. Mit

ér a világ minden ismerete, ha rossz szíve van az embernek? A tudás, az ismert — jó és nemes szív nélkül — csak eszközt nyújt gonosz szándékaink raffináltabb kivitelére. Nagy tudású és kiválóbb társadalmi állású emberek szörnyű bukása rácafol azokra, kik az ész folytonos művelése mellett, a szív képzéséről semmit vagy keveset akarnak hallani. Nem csodálom, hogy egy író erre a szokatlan kifakadásra jut: „Az írás és olvasás semmit sem jelent a morál szempontjából, mert voltaképpen pusztá fegyverek. Önmagukban épp úgy nem teszik jobba az embert, mint ahogy a kés és villa nem teszi a jó ebédet. Az oktatás maga csak eszköz, a nevelés a cél.”

Mi tehát nemcsak oktatni, de nevelni is akarunk és pedig a család, az iskola és az élet viszonyai között. Lássuk rendre.

I. A család.

Nem rossz pedagógus volt, ki a gyermekek számára először megfaragta a lovacskát, báránykát, a kis kutyát, cicát s általában a háziállatokat. Jól tudta az az ember, hogy ezek a kedves háziállatok ott járnak-kelnek otthonunk körül s mint fogalmak, korán bejutnak a gyermek eszmekörébe. Kis lelke betelik azokkal s rajongó szeretettel csüngnek az állatokon. Még hangjukat is utánozni kezdik. Laci ficánkodva nyihákol, mint a csikó; Ferkó bégetni kezd, mint a bárány; Bandi nyif-nyafol, mint a cicá; Margit csipp-csippeget, mint a kis esibe s ha még tovább folytatom, egy szép kis koncert fejlődnek ki...

Amde ez a kedves kis idill nemsokáig tart. A kis Laci ugyanis fejlődik: a dajka kanalát félrelöki, most ő kezeli a kanalat; majd lábán kezd járni; később erőpróbákat csinál a zsámolyal és ha oda kerül a cicá, a maga módja szerint jól megtépázza. Ily módon jelentkezik benne az önzés emótiója, az erő tudata, a szilajság és

képzelt vitézség. S mert testvéreim nem tud erőszakoskodni — mivel tapasztalata szerint körmére koppintanak — a szelid háziállatokra pályázik. Kegyetlenkedik azokkal.

Laci érzelme most még fejletlen, tehát nem erkölcsi természetű. Ítélete pedig annyira hiányzik, hogy a kis madarat csupa szeretetből megfojtja. Az önzés emótiójával szemben tehát a rokonszenv emótióját keltsük fel a gyermekben, mert ez kell, hogy irányt adjon jövő társadalmi életének. A kegyetlenkedésre hajló gyermektől egyszermind tartuk távol az állatokat. Később, ha ítélete annyira fejlett, adjunk alkalmat rá, hogy neki is fájjon az a bánatalom, mit a szegény állatnak okoz. Természetesen egy kis oktató lecke kíséretében tegyük ezt:

Vigyázz Laci! addig viszed,

Míg a cicá jól megfizet.

Ugy-e fáj, ha füledet rántják?

Cicának is fáj, ha bántják!

S minthogy ebben a korban a gyermek a felnőtteket mindenben majmolja, az állatokkal való gyöngéd bánásunkkal a d j u n k j ó p é l d á t neki, hogy ő is hasonlóan cselekedjék.

A jó példa adáshoz tartozik az is, hogy ha bizonyos állatfajokat, például patkányt, legyet stb. irtanunk kell, sohasé bizuk a gyermekre. Tapasztalat szerint a gyermeket gyöngédségre szoktatjuk az által is, hogy némely állatot gondjaira bizuk. Például a madarat Margitkára, a kutyust Lacikára. Ez a gyermeket ambicionálja s egyszermind gazdálkodásra, jóindulatra szoktatja. Olyan két erény ez, ami az életben gazdag gyümölcsöt szokott teremni.

Említettem, hogy a gyermek első világa a háztáj, hol a szülők, testvérek, cselédek, állatok élnek körülötte. Sok szép alkalom nyílik itt arra, hogy az állatvédelem nevelőhatását érvényesítsük s főképpen a gyöngédség, a jóindulat érzését keltsük fel a gyermekben, mely őt az iskolai, tehát a társas nevelésre is alkalmas módon előkészíti. És most lássuk az iskolát. (Folyt. köv.)

Isten tudja még hány helyre. Önálló méhésheti kerületért, ezért küzd most a székelység. Jól teszi. Ha ettől is elesik, mint az arányosítási törvény módosításától, — akkor egy második igen nagyfontosságú mentőeszköztől esik el ismét. Vagy teljesítik e kérését egészben vagy csak félszeg munkává válik s aztán tehető ez is a multak szomorú emlékei közé. Nem kicsiny dolog ez. Hiszen névszerint hozhatnánk fel példákat, hogy itt egyszerű emberek, birtok nélkül 5—600 korona évi jövedelmet tesznek zsebre a méhecskék szerzeményéből. Az arányosítási törvény módosításával, mint láttuk, ma a székelység nagy része nem szorulna mentésre. — E téren is pár ezer korona állami áldozattal nemsokára százerek lennének kivonhatók a székel területéről, mely kincset az Isten oda hintette, halmozta, úgy szólván a székel emberlába alá s ma még csak tapodja s kesereg fölötte, a mostoha sorsot átkozva. A kis embereken ez irányban leghamarább lehetne segíteni. S kell is. Az arányosításnál is más lesz az eredmény, ha földig boruló koldusi esdeklés helyett teljes harcias követeléssel lépnek és lépünk föl s a gonosz informálókát az ország színe előtt lehetlenné teszik. A kirendeltség vette föl e szép eszmét, — siessünk támogatására. Most újabb sorozata indult meg ez irányban a kérelmezéseknek. Helyesen. Ez az ügy épen azok számára lesz nevezetes, a kiket voltaképen meg kell menteni. Ezt a kevés áldozatot az állam meg kell hozza. Ez el nem maradhat. Az ország térképét nézván, mindenütt idegen népek telepei koszoruzzák. — Egyetlen pontocska létezik, mely bármely veszély között megbízható elem: ez a székelység. Ez a pont fölér egy kevés állami áldozattal. Ezt a pontot legalább meg kell tartanunk, s első sorban a Székelyföld őseréjét, kincset kell erre felhasználnunk.

(Gyergyóditró.)

Józsa Sándor.

Gálffy István megnyitó beszéde.

— A jegyzői egylet közgyűléséből. —

Tisztelt közgyűlés!

Ünnepi közgyűlést ülünk ma, mert ha vissza tekintünk 1884. évig, jegyzői egyesületünk megalakítása idejéig, ránk jegyzőkre nézve nem volt oly jóleső, oly megnyugtató és oly lelkesítő az összejövételünk, mint minő a mai. 1884. évben érdemes elődeink megalakították a jegyzői egyletet, de csak papiroson, mert a személyes irigység és gyűlölködés nem engedte, hogy saját körükből válaszzák tisztikarukat, jobban esett egy jegyzői tekintélynél magasabb rangú személy elnökké választása, kinek vezetése alatt egy évtized ránk, jegyzőkre nézve úgy telt el, mintha egyesületünk nem is lett volna.

Azonban miként a nemzetek történeteiben látjuk, hogy a gondviselés a legszükségesebb időben teremti a hősokeket, úgy 1891. évben nekünk, jegyzőknél is termelt egy kitünő kollégánk már néhai Ráduly Sándor homoródlővétei jegyző, ki vasmarokkal vette kezébe egyesületünk szervezését, bátran rázta le egyletünk nyakáról a haladás kerékkötőjét s vezette egyesületünk ügyét egész haláláig ügybuzgalommal.

Az ő szeretetteljes elnöksége alatt fizetésünk javítása, helyzetünk enyhítése érdekében többször emlékiratot terjesztettünk fel az illetékes helyekre, de az illetékes körök elzárkozása miatt eredménytelen volt; az akkori törvényhatósági bizottsági gyűléshez emlékiratunkat előterjeszteni — nem is tartották méltónak a vármegye vezető egyénei — arra utalva, hogy a közigazgatás államosításáig erről szólni sem lehet. Egyedül Ugron János alispán ur, egyletünk díszelnöke volt az első, ki Dr. Demeter Lőrinc akkori vármegyei aljegyző javaslatára a közgyűlésen hosszas vita és több felebeszítés dacára is részünkre 3 korona napidíjat biztosított az egyleti gyűlésen való megjelenésekre és buzdítást adott az egyleti élet fejlesztésére. Ezen időponttól lendült valamit helyzetünk, jött az állami anyakönyvvezetés, jöttek egyéb üdvös törvények, melyek, ha anyagi

hasznat nem is, de tekintélyt és értéket adtak a jegyzőnek annyira, hogy nagynevű miniszterelnök ur Gróf Tisza István ő nagyméltósága 1904. évben az ország beleegyezésével az addig silányan és nehezen dotált jegyzői munkát tisztviselői munkának minősítette s mint ilyen tisztességesen fizetni törvényhozási uton elrendelte.

Mi volt 1884. évben a jegyző? igénytelen báb, melynek takaróra sem igen jutott fizetéséből, legjobb dotációjuk 800 korona vala s ha meggondoljuk, hogy 400 koronás jegyzői állások is voltak, megbocsáthatjuk azon fura helyzetet, hogy ritkán állott más jegyzőnek, mint csak, akinek nagybirtoka volt vagy ritkán, aki teljesen rá volt utalva ezen csekély fizetésre is; amaz mellekes foglalkozást, emez pedig nyomoruságot tartva irodájában.

Most a segédjegyzők fizetése is 1000 korona, legszegényebb jegyzői fizetés 1600 koronában lévén megállapítva e pillanatban, midőn talán már az első évi felemelt járulékok fel is vehetők, nem-e százszorta jólesőbb, ezerszerre megnyugtatóbb és végtelenül lelkesítő ezen összejövételünk, mint bármelyik is ennek előtte?

Nem kérdezem tisztelt közgyűlés a jegyzői sziv mai érzését, érzem a gondviselés jószágát én is, mint a közgyűlés minden egyes tagja és ezen magasstos érzéstől áthatva, mondok köszönetet Hollaky főispán ur, Dr. Damokos alispán ur, Ádám főjegyző ur, a három főszolgabíró ur jóérzésének irántunk tett azon jóindulatú munkálkodásuknak, melylyel emlékiratunkat 1903. évben oly melegítő erővel vitték át a törvényhatósági bizottságon s terjesztették fel az országház asztalára. Köszönet és hála szava illeti a törvényhatósági bizottságot, de soha elnem évülő magyérdeme Gróf Tisza István miniszterelnök ur ő nagyméltóságának és Sándor János államtitkár ő méltóságának a gyors intézkedés, erélyes és igazságos törvényalkotás; a magyarok nagy Istene a magyar nemzet javára sokáig éltesse!

Most pedig e pillanatban, midőn elnöki működésem köre ideje a 12. órában van, pár perere veszem igénybe a t. közgyűlés becses figyelmét azon célból, hogy úgy a magam, mint tisztársaim nevében elbucszhassam.

A tisztikar érdemeit nem vindikálhat magának, a mit cselekedett magáért is tette, tehát ilyesmiről nem beszélhetek, hanem hogy megérdemelte-e azt a bizalmat, melylyel a nagyon tisztelt közgyűlés mindnyájunkat megtisztelt — engedjék meg kifejezhetnem, hogy tőlünk telhetőleg szívvél és lélekkel, nem tekintve idő és pénz áldozatokat — azou voltunk, azon működünk, hogy karunk színvonala emelkedjék, helyzete javuljon s ha megfontoljuk, hogy az új fizetésrendezés jegyzői egyletünk jelen tisztikara által 1903. január 25-én szerkesztett emlékirata keretében indított mozgalom után történt, azt hiszem nem mondok nagyot, ha állítom, hogy a ránk ruházott bizalommal nem éltünk vissza, hanem éltünk vele, hogy jobb létünk lehessen.

Nagy segítségemre volt a tisztikar és a „Székely-Udvarhely” egyleti közlönyünk mindenekben s ezért köszönöm buzgó támogatásaikat.

A nagyon tisztelt egyleti tag uraknak pedig megköszönöm azon szíves jóindulatukat, melylyel minden működésünket támogatták, gyengeségeink ha voltak is, szemünkre nem hányták s a leg erősebb kritikában is a személyeskedést, méltatlan bántást kerülték.

Legyen jövőre is a kölcsönös szeretet, a valódi kollégák barátságos helye a közgyűlés, tartásnak meg jóemlékükben, a mint azt megérdemeltük s ezen alkalommal méltó hálás köszönettel a visszahelyezett bizalmat ruhazzák ujlag legméltóbb javukra, éljenek sokáig!

Különfélék.

— **Eljegyzések.** Szabó Árpád helybeli ev. ref. kollegiumi tanár eljegyezte Benedek Rózsikát Bibarczfalváról — Bruckner Henrik kereskedő, a Fernengel Gyula cég alkalmazottja eljegyezte Lehni Vilmát Köhalomban.

— **Méhészeti előadások vármegyénkben.** Nagy János méhészeti szaktanár folyó hó 4-én (ma) d. e. a székelkereszturi tanítóképző-intézetnél, 5-én d. e. 9 órakor Medeséren Ferenczy Áron unitárius pap és Ferenczy Ilona államilag segélyezett méhesénél, 6-án d. e. 9 órakor Szentmiklóson, d. u. 3 órakor Vágás községben Jártó Áron tanító áll. seg. méhesénél, 7-én d. e. 9 órakor Székelyudvarhelyt Lőrinczi Béla tanító áll. seg. és Gál Mihály kántortanító méhesénél, 8-án d. e. 9 órakor Méréfalván Olasz Antalnénál, 9-én d. e. 9 órakor Szentkeresztbányán özv. Lántzky Sándorné bányatulajdonos méhtelepén, 10-én d. e. 9 órakor Homoródbásfalván Kiss Mózes tanító áll. seg. méhesénél, 11-én d. e. 10 órakor Szentersébeten Sándor János gör. kath. plebános áll. seg. méhtelepén, d. u. 3 órakor Székelyandrásfalván Sándor Albert méhészeti gazdaságában és

12-én d. e. 9 órakor Vécze községben gyakorlati irányú méhésheti szakelőadást fog tartani. Ezen hasznos ismereteket terjesztő előadásokra felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét azon megjegyzéssel, hogy a jelzett időkben és helyeken bárki megjelenhet s a szaktanártól ingyenes felvilágosításokat kaphat.

— **Meghívó.** Az udvarhelymegyei Általános Tanító-Egylet Udvarhely-járásai tanítói fiókkörök folyó hó 11-én Székelyudvarhelyt körüli gyűlést tart, mely gyűlésre a tagok és tanügyiránt érdeklődők tisztelettel meghívotnak. — A tagok külön meghívót kapnak.

— **Kamarai gyűlés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarának Szabó István elnök vezetésével tartott teljes üléséről adjuk a következő értesítést: Elnöki közlések során örvedetesen vették tudomásul, hogy a keresk. m. k. miniszter a legközelebbi jövőben Marosvásárhelyt olyan közös gépműhelyt ohajt létesíteni, mely hivatva lesz a város összes vas- és fém iparosainak érdekeit kielégíteni. Tárgysorozat rendjén jóváhagyó tudomásul vétetett, hogy a keresk. miniszter rendelkezésére a folyó évben négy-100—100 koronás ipari munkás jutalmra hirdetett az elnökség pályázatot, egyúttal intézkedés tétetett az előző évben oda ítélt jutalmak kiosztására. Toplice marostordamegyei község országos vásártartás iránti kérését pártolólág intézte el, javasolván, hogy miután a nevezett község ez uton tekintélyes jövedelemhez jut, annak 20%-a közseg iskolái alapra forditassék. Ez a határozat kulturális szempontból nagyjelentőségű, ami elé hihetőleg a kereskedelemügyi miniszter sem gördít akadályokat. A f. évre esedékes 600 koronás külföldi ipari tanulmányuti ösztöndíjra beérkezett 6 pályázó közül a telyes-ülés elsőhelyen Kolumbán Ferencz gyergyószentmiklósi születésű szobrászt ajánlotta támogatásra, azzal, hogy tanulmánya befejezésével szülőföldjére visszatér és az ottani márvány kiaknázása és feldolgozása körül fogja ismereteit értékesíteni. Második helyen Lakatos István kézdívásárhelyi szücssegéd, harmadik helyen Koós Géza marosvásárhelyi mulakatossegéd, további sorrendben ifj. Székely Károly marosvásárhelyi szobrász növendék, László Zsigmond gezesi születésű szücssegéd s végül legifjabb Jakabos György székeludvarhelyi szücssegéd nyert ajánlatot. Marostordavármegye vásárrendtartási szabályrendeletének jóváhagyása csekély módosítással véleményeztetett. A katonai lábbeli készítésére vállalkozott székelyföldi kispárosok alkalmi és állandó jellegű szövetkezetének ellenőrzésére Sz. Szakáts Péter titkárt küldötte, ki a gyűlés. Tudomásul vették, hogy a keresk. miniszter Szászrégenben e hó elején kezdve cipész szabászati tanfolyamot rendez, mire nézve az előleges intézkedések már megtették. Határozatilag kimondatott, hogy a kamara a székel fiuknak magán ipari műhelyekbe való elhelyezését az idén is folytatja. Homoródszentmárton község országos vásárának szaporítását a teljes ülés nem véleményezte. A szászrégeni kádár iparosok által tervezett hitel és termelő szövetkezet alakítási ügyeinek tovább rendezéséhez az országos központ megkeresése kapcsán a kamara titkára kiküldetett Végül néhány állami támogatásért folyamodott székelyföldi iparos kérvénye ügyében hozott határozattal a gyűlés véget ért.

— **Gyujtogató gyermekek.** Bözödi tudósítónk arról értesít, hogy ott vasárnap délután több 3—4 éves gyermek ismét tüzet okozott s a nagy meleg és szárazság miatt hat épület s öt gazdának még meglevő takarmány készlete elégett. Hogy ennél nagyobb veszedelem nem volt, azt a bözödiek mellett a bözödujfalusiaknak lehet köszönni, akik szivattyuval gyorsan megjelentek és így a tüzet elfojtani sikerült. Hasonló szerencsétlenség mostanában immár negyedszer fordult elő Bözödnön, amikor az óvókoteles gyermekek — felügyelet hiánya miatt — tüzet okoztak és az egész község lakosságának hajléktalaná tételétől lehetett tartani. Ennek elejét veendő, kívánatos, sőt feltétlenül szükséges, hogy az állandó óvoda ez okból is sürgősen felállitassék. Addig pedig rendkívüli intézkedésekkel is meg kell oltalmazni a szegény népet a veszedelmessé vált gyujtogatásoktól.

— **Hiteleszövetkezeti közgyűlés.** A helybeli Ipari és Gazdasági Hiteleszövetkezet ezévi rendes közgyűlését az e hó 2-án megtartott igazgatósági ülésen folyó évi május hó 23-ikára, határozatkép telenség esetére pedig junius hó 4-én d. u. 3 órára tüzte ki. A közgyűlésnek több fontos tárgya lesz. A kisorsolásra kerülő 3 igazgatósági tagon kívül egy új tag és a felügyelő bizottságba szintén elhalalozás miatt egy tag választandó. A központi gabonaraktár szövetkezet, valamint egy alakítandó bõripari szakcsoport alapszabályai is e közgyűlésen kerülnek megvitatásra.

A homoródi járás főszolgabírójától.

Szám: 889—905. ki.

Hirdetmény.

Alulírott főszolgabíró közhírré teszi, hogy **Oklánd községben a hetivásár f. é. május 18-án** be fog állíttatni.

Midőn a heti vásárra járó iparosokat, valamint a mezőgazdákat erről ez uton is értesítem, egyszersmind felkérem, hogy áruikkal, illetve terményeikkel a heti vásáron minél számosabban megjelenni sziveskedjenek — már saját érdekükben is.

E vásár beállítása az oklándi járás gazdaközönségének már régen hangoztatott ohaja tekintetbe véve azt, hogy Oklánd község intelligens közönsége, mely a terményeket a piacról kénytelen beszerezni, nagyon felszaporodott, de meg a hivatalok mellett két pénztintézet is nagy forgalmat biztosít, bizton hiszem, hogy e hetivásár sikerülni fog s így a mai gazdasági válság helyzetben e vidéknek anyagi és gazdasági érdekeit tekintve, valóságos megváltója leendő.

Homoródklánd, 1905. április hó 15.

141. 2—3

SZABADY, főszolgabíró.

Eladó réti széna egy kazallal. Soly-mossy Endre tanárnál Kossuth-utca 13. sz. a. 133 3—3

Eladó belsőségek. Székelyudvarhelyen, a Soly-mossy-utcában, több belsőség eladó, esetleg hosszabb időre bérletbe — taksára — kiadó. Értekezhetni dr Soly-mossy Lajos tulajdonossal. 3-2

Ernst György CUKRÁSZDÁJA ÉS KÁVÉHÁZA

Székelyudvarhelyen, Batthyány-tér 5. szám alatt.

Mindennap kitünő fagyaltok, friss torták, izletes cukrász-sütemények, jeges és tejes kávé kapható.

A KI igazán jó, finom, zamatos kávé kíván inni, vegyen „Diadal” pörkölt kávé, mely csakis csomagokban kapható. Egyedüli elárúsítása Székelyudvarhelyt

Gergely János utóda Tamás Balázs fűszerkereskedőnél,

hol gazdasági, konyhakerti és veteménymagvak is a legszolidabb kiszolgálás mellett kaphatók, valamint a legjobb minőségű aradi liszt és naponta friss élesztő stb. 94 5—6

HERMANN GYÖRGY

FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT

Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszemléklapok, valamint címtáblák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szószékeket stb. kiújító, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos áron. Továbbá műkedvelő ifjaknak, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtának nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

KISS

szerencséseje

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékkal, vegyen egy szerencsesorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket KISS bankházában. Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat

600.000 koronát = 1.800.000

és egy nagy nyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 2.200.000

4 sorsjegyre

koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes húzás után közléstesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse. Kihuzott nyeremények azonnal kifizettetnek. — Kísérlelje meg szerencsését KISS bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY!

A XVI. sorsjáték I. osztályának húzása folyó évi május hó 25. és 26-án lesz.

Az I. oszt. sorsjegyek árai: Egy nyolcad 1 K 50 f. Egy negyed 3 K. Egy fél 6 K. Egy egész 12 K.

Kiss Károly és Tsa

a m kir. szab. oszt.-sorsjáték főelárúsító helye. Budapest, VII. ker, Erzsébet-körut 19. sz.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók.

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar,

Aki bármiféle állást vagy foglalkozást keres, o o o

Aki lakást, üzletet, birtokot stb. bérbe venni vagy adni kíván, o o o o o o

Aki társat, pénz kölcsönt stb keres, o o o o o o

Aki szakácsnót, o szobalányt, mindenest, gyermekleányt keres, o o o o

Aki férjhez menni, nőszülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar, o o o

biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi

„SZÉKELY-UDVARHELY” apró hirdetés rovatát.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz“

Székelyudvarhelyen

ÚJ VASKERESKEDÉS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth-terem fióküzletet nyitunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és kőrisfagerendelyel ellátott miskolci váltóekéinket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szerzőszámokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárakat legelőnyösebb árban és figyelmes kiszolgálás mellett

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárukra, melyek felelősség mellett igen előnyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlva magunkat s jóindulatu szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely

fióküzlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát férfi és női ruhaszövetekben a legolcsóbtól a legfinomabbig, mindennemű ruházati cikkekben. Kész férfi és iskolás gyermekruhákban.

Férfi és női diszkalapok, cipők és nagy választék fehérművekben, kitünő hazai gyártmányu vásznakban, asztalneműekben és butortakarókban, futószőnyegekben, nagy szőnyegekben.

Összes ruhadiszek, nap- és esőernyőkben nagy választék.

Szabó- és kárpitos kellékekben, bluzok és alsószoknyákban állandó nagy raktár.

Legolcsóbb árak!

Szappanok, illatszerek, fog- és ruhakékék

Utí bőrdöngők a legnagyobb választékban.